

เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง การทำมาหากิน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองตอกเป็นหนองม่วงวิทยา อำเภอสวรรณภูมิ
จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบการ์ตูน

ผู้วิจัย นางสุพิพร ยาสมร โปรแกรมเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน

ปีที่วิจัย 2545

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 5 เรื่อง การทำมาหากิน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองตอกเป็นหนองม่วงวิทยา ตำบลสระคู อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยที่ 5 เรื่อง การทำมาหากิน ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปประกอบการ์ตูนที่สร้างขึ้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง การทำมาหากิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองตอกเป็นหนองม่วงวิทยา ตำบลสระคู อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด หลังเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป
4. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยที่ 5 เรื่องการทำมาหากิน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองตอกเป็นหนองม่วงวิทยา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1 ห้องเรียน 12 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

2. การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้กับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังสัญลักษณ์ $O_1 X O_2$

O_1 แทน สอบก่อนเรียน

X แทน กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป

O_2 แทน สอบหลังเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด คือ

3.1 แผนการสอน เป็นแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับใช้ในการวิจัย จำนวน 5 แผน แผนที่ 1 เรื่อง การพัฒนาอาชีพเกษตรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ แผนที่ 2 เรื่อง อาชีพผู้ใช้แรงงาน แผนที่ 3 เรื่อง ปัญหาแรงงานไทย แผนที่ 4 เรื่อง กฎหมายแรงงาน แผนที่ 5 เรื่อง การรวมกลุ่มและสหกรณ์

3.2 นวัตกรรม การวิจัยครั้งนี้ใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นนวัตกรรม ในการวิจัย เป็นบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การทำหากิน จำนวน 5 ชุด ดังนี้

- (1) บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การพัฒนาอาชีพเกษตรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่
- (2) บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง อาชีพผู้ใช้แรงงาน
- (3) บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ปัญหาแรงงานไทย
- (4) บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง กฎหมายแรงงาน
- (5) บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การรวมกลุ่มและสหกรณ์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลทางการทางการเรียน เป็นแบบทดสอบ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 1 ฉบับ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้สร้าง แบบวัดความพึงพอใจในการใช้บทเรียนสำเร็จรูป จำนวน 9 ข้อ มี 1 ฉบับ

4. การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยในชั้นเรียนในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล ในกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนดังนี้

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน ทำความเข้าใจกับครูในโรงเรียนและแจ้งความประสงค์กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

4.2 ทำการทดสอบด้วย วัตถุประสงค์ที่สร้างขึ้น เป็นการเก็บข้อมูลก่อนทดลอง (pretest) โดยใช้เวลา 1 คาบ (20 นาที) ในวันที่ 3 มีนาคม 2546

4.3 ดำเนินการสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามแผนการสอน ที่กำหนดไว้ โดย

ใช้ระยะเวลาทดลอง 15 คาบ/สัปดาห์ ทั้งหมด 15 คาบ 1 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 3 มีนาคม 2546–7 มีนาคม 2546

4.4 ทดสอบหลังเรียน ในวันที่ 7 มีนาคม 2546 ใช้เวลา 1 คาบ (20 นาที) และวัดความพึงพอใจด้วยแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้น จำนวน 9 ข้อ ใช้เวลา 1 คาบ (20 นาที) เช่นกัน

4.5 วัดความคงทนในการเรียนรู้ หลังจากเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ ในวันที่ 24 มีนาคม 2546 ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องคิดเลข ประกอบการศึกษาตัวอย่างจากเอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เป็นแนวทางคล้ายกัน ตามรายละเอียดดังนี้

5.1 วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการสอบก่อนเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน

5.2 วิเคราะห์คะแนนหลังเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียน

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test ในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน

5.4 วิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจ โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

5.5 วิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความคงทนในการเรียนรู้ โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

5.6 วิเคราะห์ความคงทนในการเรียนรู้โดยการเปรียบเทียบคะแนนหลังจากเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์กับคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test ในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง การทำมหากินของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองดอกลงเป็นหนองม่วงวิทยา ตำบลสระคู อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป โดยหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียน และหลังเรียน ผลปรากฏว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่าน

เกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 16.66 ซึ่งผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 14.75, S = 2.66$) กรณีหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ซึ่งผลการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 25.75, S = 0.96$)

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง การทำมาหากิน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองตอกเป็นหนองม่วงวิทยา อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจ การเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง การทำมาหากิน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองตอกเป็นหนองม่วงวิทยา อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2545 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป พบว่าโดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42, S = 0.65$) และในรายชื่อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง การทำมาหากิน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ บรรยายภาคในการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปดีมาก การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปดีมาก ($\bar{X} = 4.5, 4.58, 4.5$ และ $S = 0.67, 0.52, 0.52$) และพึงพอใจในระดับมาก 6 ข้อ คือ เนื้อหาสาระน่าสนใจ กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา การร่วมกิจกรรมระหว่างครูกับนักเรียนเป็นกันเอง การเอาใจใส่ในการเรียนการสอนของครูดีมาก ลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูปเหมาะสมกับการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 4.42, 4.33, 4.42, 4.42, 4.25, 4.42$ และ $S = 0.51, 0.78, 0.79, 0.66, 0.75, 0.66$)

4. ผลการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้หลังจากเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ พบว่านักเรียนยังมีความคงทนในการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 25.91, S = 1.16$) เช่นเดียวกันกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 25.75, S = 0.96$) ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05